

רע"פ 7109/14 - צור סייג נ' מדינת ישראל

רע"פ 7109/14 - צור סייג נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 7109/14

צור סייג

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[20.11.2014]

כבוד השופט א' שהם

בשם המבקש - עו"ד רות הרמן; עו"ד אהרון הרניק

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו, מיום 8.9.2014, בע"פ 16663-04-14, שניתן על-ידי כב' השופטים ד' ברלינר-נשיאה; ג' קרא-סג"נ; ו-מ' סוקולוב

החלטה

- לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטים ד' ברלינר-נשיאה; ג' קרא-סג"נ; ו-מ' סוקולוב), בע"פ 16663-04-14, מיום 8.9.2014, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופט ד' בארי), מיום 15.10.2013, בת"פ 30377-12-12.
- נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן, בגדרו יוחסו למבקש שני אישומים. במסגרת האישום הראשון נטען, כי בין התאריכים 17.4.2012, בשעה 20:30, לבין 18.4.2014, בשעה 00:22, קשר המבקש קשר עם קטין (להלן: הקטין), על מנת לגנוב אופנוע. לשם ביצוע העבירה, הצטיידו השניים בשני חצאי מספריים, היכולים לשמש, בין היתר, לפתיחתם של מנעולים המותקנים בפתחי מבנים ובכלי רכב, על ידי חיקוי פעולת המפתח. נטען בהמשך, כי במהלך השעות המפורטות לעיל, רכבו המבקש והקטין על אופנועו של המבקש, ומשהגיעו לחניה הסמוכה לביתו של י' ח' (להלן: המתלונן), ביהוד, ניסו השניים לגנוב, בצוותא חדא, אופנוע מסוג "פיאגיו", אשר נמצא בבעלותו של המתלונן. במסגרת האישום הראשון יוחסו למבקש העבירות הבאות: ניסיון גניבת רכב, לפי סעיפים 413ב ו-25, לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין); ועבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.
- האישום השני, עניינו בניסיון גניבה נוסף, אשר התרחש סמוך לשעה 00:22. נטען, כי המבקש והקטין רכבו על אופנועו של המבקש, ובהגיעם לאור יהודה, ניסו השניים לגנוב, בצוותא חדא, אופנוע אשר נמצא בבעלותו של י' מ'. במסגרת האישום השני, יוחסה למבקש עבירה של ניסיון גניבת רכב, לפי סעיפים 413ב ו-25, לחוק העונשין.

3. הכרעת הדין ניתנה על-ידי בית משפט השלום, כאמור לעיל, בתאריך 15.10.2013. בית משפט השלום הרשיע את המבקש במיוחס לו, בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן. בהסכמת הצדדים, הפנה בית משפט השלום את המבקש לשירות המבחן למבוגרים, על מנת לבחון את האפשרות לביטול הרשעתו. מהתסקיר שהוגש בעניינו של המבקש עולה, כי מדובר "בצעיר אשר למרות קשייו המתוארים, השתלב במסגרות המקובלות, שואף לנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי, הינו בעל עמדות פרו חברתיות, וזוהי מעורבותו היחידה בפלילים. כמו כן, ראינו כי בעבר כשנזקק לסיוע פנה מיוזמתו לגורמי עמותת 'על"ם' והצליח לקבל הכוונה". ואולם, נוכח סירובו של המבקש לקבל טיפול, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על ביטול הרשעתו.
4. בית משפט השלום דחה את עתירתו של המבקש לקבלת תסקיר משלים בעניינו, בנוסף לתסקיר שכבר היה בפניו, וביום 25.2.2014 נגזר דינו של המבקש. בית המשפט סבר, כי "מתחם הענישה ההולם בנסיבות ביצוע העבירות בהתחשב בכישלון הניסיונות, וגילם הצעיר של הנאשמים [המבקש והקטין], נע בין מאסר מותנה למאסר קצר". בהמשך, בחן בית משפט השלום את מכלול הנסיבות בעניינו של המבקש, ובכלל זאת, נתן את דעתו גם להיבטי השיקום, וגזר עליו את העונשים הבאים: 5 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, לבל יעבור המבקש כל עבירה שמהותה שליוותה יד ברכוש הזולת, וכן עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין; ושל"צ בהיקף של 160 שעות, בהתאם לתוכנית שגובשה על-ידי שירות המבחן.
5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, על הכרעת דינו של בית משפט השלום. בערעורו, טען המבקש כי שגה בית משפט השלום שעה שהרשיעו בעבירות שיוחסו לו, נוכח העובדה כי המעשים בהם הורשע המבקש אינם מאפיינים את אורח חייו, והוא מביע חרטה רבה בגינם. עוד נטען, כי שגה בית משפט השלום משלא נעתר לבקשה להורות לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים בעניינו של המבקש, שכן, משהבין המבקש את משמעות הטיפול, הוא נרתם לטיפול מיוזמתו. נטען בנוסף, כי המבקש סובל מדימוי עצמי נמוך, והותרת ההרשעה על כנה, רק תחמיר את מצבו. ביום 8.9.2014, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על הכרעת הדין. אשר לדרישה לקבל תסקיר משלים, קבע בית המשפט המחוזי, כי: "משום שהתמונה העולה מהתסקיר היא מלאה, כאמור, לא מצאנו כי נפלה שגגה כאשר בית המשפט לא ראה להורות לשירות המבחן להמציא תסקיר משלים. תסקיר משלים לא נועד להוות מקצה שיפורים ולא נועד לתת אפשרות נוספת לשנות את דעתו של שירות המבחן. בהמשך, הדגיש בית המשפט את חומרתן של העבירות בהן הורשע המבקש, וציין, כי: "מדובר בעבירות מתוכננות, ועל-כן איננו סבורים כי יש מקום לסיום ההליך באי הרשעה".
- הבקשה לרשות ערעור

6. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי. המבקש טוען כי בקשתו חורגת מעניינו הפרטי, ומעלה סוגיה משפטית עקרונית הנוגעת לתנאים הנדרשים לעריכת תסקיר משלים. לטענת המבקש, טרם נקבעו כללי מסגרת ברורים, באשר לשיקול דעתו של בית המשפט אימתי יש לבקש תסקיר משלים. המבקש הוסיף וטען, כי בעניינו מתקיימים המבחנים המצדיקים הימנעות מהרשעה, שכן נוכח גילו הצעיר, ובשל העובדה כי הוא נמצא בשלבי גיבוש אישיותו בתחילת חייו הבוגרים, אין לדקדק עימו במבחן "הנזק הקונקרטי" כפי שנקבע בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: הלכת כתב).

דין והכרעה

7. בית משפט זה חזר וקבע, כי לא בנקל תינתן רשות ערעור "בגלגול שלישי", שכן היא שמורה למקרים נדירים בהם הבקשה מצריכה הכרעה בסוגיה משפטית עקרונית, אשר חורגת מעניינים הפרטי של הצדדים, או כאשר קיים חשש לעיוות דין או לאי-צדק שנגרם למבקש (רע"פ 7290/14 בוחניק' מדינת ישראל (16.11.2014); רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.2014) (להלן: עניין פרנסקי); רע"פ 6692/14 כראדי נ' מדינת ישראל (5.11.2014)). הבקשה שלפניי איננה חורגת מעובדות המקרה הקונקרטי, ובניגוד לטענתו של המבקש, עניינו אינו מעורר כל שאלה עקרונית. כמו כן, לא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין כלשהו, או כי מתקיימים שיקולי צדק התומכים במתן רשות ערעור. לפיכך, הבקשה לרשות ערעור איננה עומדת באמות המידה שנקבעו בפסיקה, כאמור, ודינה להידחות.

8. למעלה מן הצורך, אתיחס בקצרה לטענתו העיקרית של המבקש. נזכיר, כי הימנעות מהרשעה, חרף הקביעה כי הנאשם ביצע את העבירה, היא תוצאה חריגה, השמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שני תנאים מצטברים נקבעו, על מנת שניתן יהיה להימנע מהרשעה: "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים" (הלכת כתב, בפסקה 7 לפסק-דינה של השופטת ד' דורנר).

9. תחילה אבקש להתייחס לטענה, לפיה "גיל צעיר של נאשם, שאישיותו אינה בשלה, והוא מצוי בתחילת חייו הבוגרים, הוא שיקול רלוונטי ובעל משקל של ממש בשאלה של אי הרשעה, גם כאשר לא הוצג בעניינו נזק מוחשי-קונקרטי". כפי שצינתי בעניין פרנסקי:

"גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא 'לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו', ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה (עניין לוזון; רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (26.4.2014); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (4.3.2013)). החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם. אימוץ עמדתו של המבקש, עלולה להוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של החריג, ואת זאת אין בידי לאפשר."

10. עוד רואה אני לציין, כי המבקש אף אינו עונה על התנאי השני שנקבע בעניין כתב, הנוגע לסוג העבירה ולנסיבות ביצועה. בהתייחס לקריטריון זה, צדק בית משפט קמא בכך שבחן את חומרת מעשיו של המבקש ואת האינטרס הציבורי, שעניינו שמירה על רכושו של הזולת, ומניעת קשירת קשר עבריינית. גם אם מעשיו של המבקש אינם מגיעים לרף חומרה גבוה, בשם לב לעובדה כי ניסיונותיו לגניבת האופנועים כשלו, הרי שהתכנון המוקדם שקדם לעבירות, ושיתופו של קטין בשלבי הביצוע, אינם מאפשרים להימנע מהרשעתו של המבקש.

11. לסיום, יש להבהיר כי נושא הזמנת התסקיר המשלים מצוי במסגרת סמכותו ושיקול דעתו של בית המשפט הדן בעניין, ובודאי שבחינת שאלה זו אינה מצריכה דיון במסגרת "גלגול שלישי".

12. נוכח האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, כ"ז בחשוון התשע"ה (20.11.2014).